

Prima instanță: Judecătoria Hâncești (sediul central), (jud. T. Mereuță)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Primăria și Consiliul com. Cotul Morii, reprezentați de avocatul Palma Serghei, și de Melnic Vladislav și Melnic Galina, reprezentați de avocatul Macar Alexandru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Consiliul local și Primăria com. Cotul Morii împotriva lui Melnic Vladislav și Melnic Galina cu privire la declararea exproprierii pentru cauză de utilitate publică a terenurilor agricole, ce aparțin cu drept de proprietate lui Melnic Vladislav și Melnic Galina, cu transmiterea acestora în proprietatea unității administrativ - teritoriale satul Cotul Morii, r-nul Hâncești, stabilirea cuantumului despăgubirilor pentru expropriere

și cererea reconvențională depusă de Melnic Vladislav și Melnic Galina împotriva Consiliului local și Primăria com. Cotul Morii, r-nul Hâncești cu privire la exproprierea totală, încasarea despăgubirilor pentru terenurile expropriate, dobânzii de întârziere, ratei inflației, penalității, venitului ratat, prejudiciului moral, cheltuielilor de judecată suportate,

împotriva deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Melnic Vladislav și Melnic Galina și de către Consiliul local și Primăria com. Cotul Morii, r-nul Hâncești și menținută hotărârea din 10 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hâncești (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 14 februarie 2013, Consiliul local Cotul Morii și Primarul satului Cotul Morii au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Melnic Vladislav și Melnic Galina, prin care au solicitat exproprierea pentru cauză de utilitate publică a

terenurilor agricole indicate în anexe, ce aparțin cu drept de proprietate lui Melnic Vladislav și Melnic Galina, cu transmiterea acestora în proprietatea unității administrativ - teritoriale satul Cotul Morii, r-nul Hâncești, stabilirea cuantumului despăgubirilor pentru expropriere.

În motivarea acțiunii, s-a invocat faptul urmării calamităților din data de 06 iulie 2010, în satul Cotul Morii raionul Hâncești, localitatea fiind supusă integral inundațiilor a fost strămutată în altă zonă a satului - pe podișul de lângă sat. Leușeni raionul Hâncești care, conform Deciziei Consiliului comunal Cotul Morii nr. 4/01 din 16 iulie 2010 ”Cu Privire la selectarea masivelor de pământ pentru strămutarea s. Cotul Morii și a unei părți din s. Sărăteni”, era constituit din sectoarele cadastrale nr. 15 cu suprafața de 108 ha și nr. 16 cu suprafața de 16 ha. Aceste terenuri, în conformitate cu hotărârea Guvernului nr. 633 din 14 iunie 2010 „Cu privire la unele măsuri de lichidare a consecințelor inundațiilor din luna iulie a anului 2010”, urma să fie construită noua localitate.

Reclamanții au susținut că, ulterior, conform prevederilor art. 7 al Legii nr. 488 din 08 iulie 1999 cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică prin Decizia Consiliului local Cotul Morii nr. 11/1 din 17 octombrie 2011, a fost instituită comisia pentru cercetarea prealabilă în vederea stabilirii existenței premiselor economice-sociale, ecologice sau de altă natură pentru declararea lucrărilor de construcție a caselor de locuit, astfel, la 04 noiembrie 2011, în baza procesului-verbal al comisiei pentru cercetare prealabilă Consiliul local Cotul Morii raionul Hâncești adoptă decizia nr. 12/1, prin care declară de utilitate publică de interes local lucrările de construcție a caselor de locuit.

În conformitate cu art. 9 al Legii sus-citate, proprietarii terenurilor care urmau să fie expropriate au fost informați în scris despre propunerea de expropriere, cu indicarea ofertelor de despăgubire. Împotriva propunerii de expropriere făcute, pârâții au înaintat întimpinare cu propriile condiții de expropriere, iar cu oferta autorității publice pârâții nu au fost de acord, înaintând exigențe proprii, în acest sens, comisia invitând pârâții la ședință, însă refuzând de a se prezenta, comisia primind răspunsul acestora la 20 februarie 2012, prin care își manifestă dezacordul cu componența comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor.

Din motiv că solicitările pârâților nu au putut fi realizate, a fost înaintată propunerea de către Agenția de Stat Relații Funciare și Cadastru către Comisie de a înainta propunere de despăgubire în bani. În final la 20 februarie 2012, comisia a aprobat mărimea compensațiilor propuse pentru pierderea cauzată de înstrăinarea forțată a terenurilor pârâților în mărime de 445 133 de lei pentru Melnic Vladislav și 85 637 de lei pentru Melnic Galina, decizia care a fost adusă la cunoștință părților, însă aceștia nu au răspuns la propunerea făcută. Astfel reclamanții au considerat ca nu pot ajunge la un acord asupra exproprierii și respectiv aceasta nu poate fi făcută decât pe cale judiciară.

La 03 mai 2018, Melnic Vladislav și Melnic Galina au depus cerere

reconvențională împotriva Consiliului local Cotul Morii și Primarul satului Cotul Morii cu privire la exproprierea totală, încasarea despăgubirilor pentru terenurile expropriate cu suprafața de 8,4031 ha, în sumă de 9 658 272,92 de lei, sumei de 13 129 032 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, ratei inflației în sumă de 5 666 508,72 de lei, penalității în sumă de 1 738 489,12 de lei, venitului ratat în sumă de 956 169 019,60 de lei, prejudiciului moral în sumă de 150 000 euro, toate sumele urmând a fi achitate în termen de 30 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, cât și exproprierea totală a terenurilor și a cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea cererii reconvenționale pârâții au indicat că un fapt de notorietate publică rămâne a fi că în vara anului 2010, satul Cotul Morii și alte localități au fost supuse inundațiilor, care au provocat pierderi considerabile în rândul proprietății locuitorilor și a deteriorat casele acestora, în acest sens, autoritățile RM și-au propus spre realizare unele obiective, cum ar fi construcția unor case pentru persoanele sinistrate, însă având un scop nobil la prima vedere au intrat în posesia de fapt asupra unor terenuri ce le aparțin cu drept de proprietate privată în baza actelor juridice înregistrate în modul corespunzător.

Au susținut, că la 28 decembrie 2009 Filat Vladimir, originar din raionul Hâncești, a fost numit și a îndeplinit funcția de președinte-interimar al RM, iar după venirea la putere PLDM a declarat că își propune să-și afirme poziția de cel mai important partid de orientare democratică din scena politică autohtonă, afirmând că la începutul lunii iulie 2010 în toată RM s-au început ploile, iar conform unor surse mass-media inundațiile au fost provocate artificial de către actuala guvernare a țării, formată din partidele conduse de Ghimpu Mihai, Lupu Marian, Urecheanu Serafim și Filat Vladimir. După inundațiile petrecute ultimul a declarat ca se vor construi pe banii publici pentru toți câte o casă nouă care va fi transmisă cu titlu gratuit, ca urmare a acestor declarații rating-ul politicianului s-a majorat.

Au relatat faptul, că dorind să beneficieze de terenurile sale au fost nevoiți să constate că acestea au fost expropriate de fapt de către reclamanți, or deja prin decizia Consiliului comunal Cotul Morii r-nul Hâncești din 16 iulie 2010, nr. 4/01 au fost selectate pentru strămutarea completă a satului Cotul Morii raionul Hâncești și a părții afectate din sat. Sarăteni raionul Hâncești, terenurile aflate pe sectoarele cadastrale nr. 15 și nr. 16, masivul nr. 2, unde se aflau toate terenurile lor. Astfel minim la acea data ei au fost expropriați de fapt de imobilele sale.

Prin decizia nr. 3/2 din 17 februarie 2012 Consiliul local Cotul Morii raionul Hâncești recunoaște faptul, că terenurile lor au fost înstrăinate forțat, iar prin decizia Consiliului Comunal Cotul Morii raionul Hâncești nr. 4/1 din 20 februarie 2012 s-a aprobat mărimea despăgubirilor pentru înstrăinarea forțată în cuantum total de 530 770 de lei.

Prin planul de acțiuni primordiale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 716

din 10 august 2010 se determină un cerc vast de acțiuni, dar nici una cu referire la despăgubirile proprietarilor expropriați de fapt prin acțiunile autorităților statului, abia la data de 25 noiembrie 2011, în Monitorul Oficial a fost publicată Decizia Consiliului local Cotul Morii raionul Hâncești cu privire la declararea lucrărilor de construcție a caselor de locuit în masivul de terenuri „Leușoaia” de utilitate publică și exproprierea unor sectoare de terenuri agricole prin care au fost expropriați de o parte mare din terenurile lor, dar nu de toate care de facto au fost expropriați aflate pe sectorul cadastral nr. 15.

Până la momentul actual careva acțiuni de despăgubire a lor pentru exproprierea de fapt a terenurilor ce le aparțin cu drept de proprietate nu au fost realizate, ceea ce servește drept temei pentru depunerea acțiunii, cât și faptul că obiectul acțiunii înaintate de reclamantul inițial poartă un caracter formal fără a fi indicată careva sumă, aceasta fiind depusă fără a urmări careva scop real spre realizarea achitării despăgubirilor.

În argumentarea exproprierii totale care se află pe același masiv, invocă că reprezintă terenuri agricole consolidate prin amplasament, întru realizarea condițiilor pentru activitatea economică a reclamanților, mai rezonabilă și mai comodă, iar terenul rămas neexpropriat fiind impropriu pentru orice ipotetică activitate de mai departe și oricare interes economic de înstrăinare, mai mult ca atât, aceste terenuri neavând nici o cale de legătură între ele și de asemenea, ținând cont de amplasamentul și poziția acestora, de forma dezavantajoasă în plan, și de suprafețele reduse ale acestora, nu pot avea o altă destinație decât aceeași pe care o au terenurile expropriate, aceste fiind fără nici o utilitate economică și care nu oferă nici o posibilitate de valorificare a acestora pe viitor.

În motivarea pretenției de despăgubire pentru terenurile expropriate susține că, conform borderoului de către reclamantă aceasta reprezintă o valoare minimă a ceea ce prezintă valoarea pe care urmează a fi compensată, și valoarea mizeră față de valoarea de piață pentru terenurile de construcție din regiune, pe care urmează să o determine comisia de experți, menționând că doar o indemnizație integrală poate fi considerată ca justă, în raport cu valoarea bunului, totodată, exproprierea dată fiind înscrisă în contextul public larg cu privire la reforma economică și socială, astfel, se poate concluziona că valoarea despăgubirii juste în acest caz trebuie să fie la nivelul celei pe piața liberă cu referire la terenurile pentru construcție.

În viziunea lui Melnic Vladislav și Melnic Galinei, Autoritatea Publică Locală are obligații pecuniare față de proprietarii terenurilor expropriați, prin necesitatea plății pentru terenurile ocupate abuziv, iar acestea nu au fost onorate în termen, adică prealabil exproprierii de fapt a terenurilor pârâților, astfel urmând a fi dispusă încasarea dobânzii de întârziere, a penalității pentru faptul neachitării exproprierii conform prevederilor legale indicate în cererea de chemare în judecată, cât și necesitatea încasării venitului ratat.

Totodată s-a menționat despre prejudiciul moral creat pârâților prin exproprierea terenului, neachitarea despăgubirii cuvenite și a imposibilității folosirii terenurilor, inclusiv asupra necesității achitării nivelului inflației din momentul obligațiunii achitării despăgubirilor.

Prin hotărârea din 10 ianuarie 2019 a Judecătorei Hâncești (sediul central), acțiunea inițială a fost admisă parțial, fiind stabilită exproprierea pentru cauză de utilitate publică a terenurilor agricole, ce aparțin cu drept de proprietate lui Melnic Vladislav și Melnic Galina, cu transmiterea acestora în, proprietatea unității administrativ-teritoriale sat. Cotul Morii raionul Hâncești, cu numerele cadastrale:

XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;
XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX;

situate în raionul Hâncești, comuna Cotul Morii.

A fost stabilit cuantumul despăgubirilor pentru exproprierea terenurilor ce aparțin lui Melnic Vladislav și Melnic Galinei, în mărime de 530 770 de lei și venitul ratat pentru anul 2011, în sumă de 29 560 de lei.

În rest acțiunea inițială a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost admisă parțial cererea reconvențională depusă de Melnic Vladislav și Melnic Galina împotriva Consiliului local Cotul Morii și Primarul satului Cotul Morii raionul Hâncești.

A fost încasat din contul Consiliului local Cotul Morii raionul Hâncești în beneficiul lui Melnic Vladislav și Melnic Galinei, suma de 530 770 de lei cu titlu de despăgubiri pentru terenurile expropriate, în termenul de plată care nu va depăși 30 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

A fost stabilită exproprierea totală și a terenurilor cu nr. cadastrale, XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; XXXXXXXXXX; ce aparțin cu drept de proprietate lui Melnic Vladislav și Melnic Galinei în beneficiul Consiliului local Cotul Morii raionul Hâncești.

A fost încasat din contul Consiliului local Cotul Morii în beneficiul lui Melnic Vladislav și Melnic Galinei suma de 707 232 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 16 iulie 2010 - 25 aprilie 2018, suma de 29 560 lei cu titlu de venit ratat pentru anul 2011, suma de 30 000 de lei, cu titlu de prejudiciu

moral, pentru fiecare reclamant, în termenul de plată care nu va depăși 30 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

În rest acțiunea reconvențională s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Melnic Vladislav și Melnic Galina și de către Consiliul local și Primăria com. Cotul Morii, r-nul Hâncești și menținută hotărârea din 10 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hâncești (sediul central).

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au reținut, că există deja o Decizie de expropriere publicată în Monitorul Oficial unde s-au indicat terenurile supuse exproprierii, mai mult ca atât decizia în cauză a fost contestată de pârâții Melnic Vladislav și Melnic Galina, aceasta fiind menținută fără careva modificări, iar pretențiile fiind respinse integral.

În acest context a fost menționat că, pe parcursul judecării pricinii în instanța de fond, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 ianuarie 2018, recursul declarat de Melnic Vladislav și Melnic Galina prin care s-a solicitat anularea deciziei Consiliului comunei Cotul Morii raionul Hâncești nr. 12/1 din 08 noiembrie 2011, a fost considerat inadmisibil.

Referitor la cerința privind stabilirea cuantumului despăgubirii pentru exproprierea terenurilor, invocând prevederile art. 5 alin. (1) și art. 15 din Legea nr. 488 din 08 iulie 1999 cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică, au constatat că, reclamanții contrar prevederilor art. 17 din Legea menționată, prin care taxa de stat și cheltuielile aferente examinării cazului de expropriere se suportă de către expropriator în modul stabilit de legislație nu au achitat cheltuielile de expertiză pentru determinarea valorii cuantumului despăgubirii convenit pârâților, dar nu pot fi lăsați în incertitudine persoanele expropriate, astfel conducându-se de prevederile art. (5) alin. 5), care stipulează că în cazul exproprierii de teren, cuantumul despăgubirii nu poate fi mai mic decât prețul normativ stabilit în baza tarifelor prevăzute de legislație.

Totodată au reținut că, luând în considerație faptul că, despăgubirea a fost enunțată de Comisia pentru soluționarea întimpinărilor, însă ținând cont că situația exproprierii se referă asupra unor terenuri agricole s-a expus inclusiv asupra despăgubirilor sub forma venitului ratat reieșind din unica informație deținută de Comisie și care constituie suma de 29 560 de lei pentru anul 2011, restul sumei în lipsa elucidării venitului ratat din culpa reclamanților instanțele au fost în imposibilitate de a o determina obiectiv, prin urmare admitând parțial, reclamanții urmând a stabili venitul ratat pentru ceilalți ani până la momentul acordării despăgubirii pentru terenurile expropriate.

Referitor la solicitarea pârâților din acțiunea reconvențională privind exproprierea totală a terenurilor XXXXXXXXX; XXXXXXXXX; XXXXXXXXX; XXXXXXXXX; XXXXXXXXX; XXXXXXXXX; XXXXXXXXX, s-a constatat că terenurile în cauză fac parte din sectoarele cadastrale expropriate de către Consiliul

local Cotul Morii nr.15 și reprezintă un procent mic în comparație cu cele declarate ca fiind expropriate, reprezentând în sine imobile sub forma terenurilor agricole consolidate prin prisma interpretării prevederilor art. 70/1 și art. 70/2 Codul funciar, fiind astfel creat întru realizarea condițiilor propice pentru activitatea economică a pârâților mai rezonabilă și mai comodă, or neexproprierea acestora la moment le-a scăzut prin diminuare valoarea economică, datorită lipsei unei utilități, iar cererea de expropriere totală fiind întemeiată, fiind posibilă adăugarea suprafeței declarate expropriate și terenurile menționate.

În acest sens instanțele au mai reținut ca fiind relevantă speței și Hotărârea definitivă și irevocabilă a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 05 iulie 2012, prin care terenurile pârâților cu suprafața de 8,4032 aflate sub construcția comunei Cotul Morii r-nul Hâncești sunt excluse din circuitul agricol și sunt în intravilanul comunei Cotul Morii, iar prin terenurile în cauză se regăsesc și cele indicate supra.

Referitor la cerința pârâților privind acordarea despăgubirii în urma exproprierii terenurilor prezentată de pârâți conform borderoului de calcul, invocând prevederile art. 2 alin. (4) al Legii nr. 488 din 1999, instanțele inferioare le-au respins, deoarece calculul prezentat reprezintă o simplă opinie subiectivă a părților reclamante pe acțiunea reconvențională, totodată fiind respins și Raportul de evaluare nr. 058 din 05 noiembrie 2018, or acesta se referă la terenuri sub construcție, pe când conform informației din Registrul bunurilor imobile, la data exproprierii aceste terenuri erau cu destinație agricolă și, astfel, având o altă valoare.

Totodată, invocând prevederile art. 17 alin. (1) din Legea nr. 1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului cât și informația prezentată de Comisia pentru soluționarea întâmpinărilor la determinarea despăgubirilor, poziția părții pârâte fiind dedusă conform pct. IV al anexei din legea indicată, care prevede prețul pentru vânzarea-cumpărarea terenurilor din intravilanul localităților (cu excepția loturilor de pământ de lângă casă) la suma de 19 873,34 grad/hectar.

Cât privește cerința pârâților din acțiunea reconvențională referitoare la încasarea dobânzii de întârziere asupra sumei datorate, a fost reținut că aceasta urmează a fi calculată începând cu 16 iulie 2010 când a fost adoptată Decizia Consiliului comunal Cotul Morii din 16 iulie 2010 nr. 4/01 prin care au fost selectate pentru strămutarea completă a satului Cotul Morii și a părții afectate din s. Sărăteni terenurile aflate pe sectoarele cadastrale nr. 15 și nr. 16, unde se află terenurile pârâților și până la data de 25 aprilie 2018, dată până când în cererea reconvențională s-a solicitat calcularea dobânzii de întârziere, suma fiind de 707 232 de lei.

Referitor la cerința de încasarea a penalității pentru neachitarea prejudiciului în legătură cu exproprierea, solicitată de pârâți, a fost reținut că, normele de drept nu se referă la litigiul în cauză, iar în privința cerinței privind încasarea venitului

ratat, admisă parțial, s-au invocat prevederile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 488 din 08 iulie 1999, care stipulează că, punerea în posesiune asupra terenurilor cultivate se va face numai după ce recolta a fost strânsă, cu excepția cazului în care în valoarea despăgubirii a fost cuprinsă și valoarea recoltei nestrânse.

Cât privește cerința de încasarea a ratei inflației instanțele le-au reținut ca fiind neîntemeiată, atâta timp cât o asemenea modalitate de compensare nu este prevăzută de norma legală specifică situației cauzei, iar referitor la pretenția privind prejudiciul moral solicitat, considerând suma solicitată una excesivă și vădit exagerată, au diminuat-o, reținând rea credința Consiliului local Cotul Morii, durata prelungită a neexecutării de către Consiliu de despăgubirilor atâta timp cât a solicitat determinarea valorii despăgubirilor, dar nu a achita costul expertizei, a faptului că în Comisia pentru soluționare întâmpinărilor sau găsit persoane care dețin funcții în administrația publică centrală sau locală.

La 20 decembrie 2019 (prin oficiul poștal), Primăria și Consiliul com. Cotul Morii, reprezentați de avocatul Palma Serghei, au declarat recurs împotriva deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie admisă integral, iar acțiunea reconvențională să fie respinsă.

În motivarea recursului au indicat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Mai mult a menționat că, instanța de apel la pronunțarea deciziei a comis alte erori care au dus la soluționarea greșită a cauzei, iar probele au fost administrate în mod arbitrar.

La 03 martie 2020, Melnic Vladislav și Melnic Galina, reprezentați de avocatul Macar Alexandru, au declarat recurs împotriva deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar acțiunea reconvențională să fie admisă în modul formulat.

În motivarea recursului au indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a interpretat în mod eronat legea și a administrat în mod arbitrar probele.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de Primăria și Consiliul com. Cotul Morii, reprezentați de avocatul Palma Serghei, și de Melnic Vladislav și Melnic Galina, reprezentați de avocatul Macar Alexandru inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a

normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Primăria și Consiliul com. Cotul Morii, reprezentați de avocatul Palma Serghei, și de Melnic Vladislav și Melnic Galina, reprezentați de avocatul Macar Alexandru nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe

care se bazează.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de Primăria și Consiliul com. Cotul Morii, reprezentați de avocatul Palma Serghei, și de Melnic Vladislav și Melnic Galina, reprezentați de avocatul Macar Alexandru.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Primăria și Consiliul com. Cotul Morii, reprezentați de avocatul Palma Serghei, și de Melnic Vladislav și Melnic Galina, reprezentați de avocatul Macar Alexandru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu